

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

858

По сравњивању са извornим текстом, утврђено је да је у Упутству о начину одређивања бирачких места („Службени гласник РС”, број 19/22), поткрадла грешка у обрасцима БМ-1, БМ-2 и БМ-3, те се на основу члана 15. Закона о објављивању закона и других прописа и аката („Службени гласник РС”, број 45/13) и члана 33. Пословника Републичке изборне комисије („Службени гласник РС”, број 19/22), даје

ИСПРАВКА

Упутства о начину одређивања бирачких места

У Обрасцу БМ-1, који је саставни део Упутства о начину одређивања бирачких места („Службени гласник РС”, број 19/22), у називу обрасца уместо речи: „Р Е Ш Е Њ Е” треба да стоји реч: „О Д Л У К А”, као и у тачки II уместо речи: „Ово решење” треба да стоји: „Ову одлуку”.

У Обрасцу БМ-2, који је саставни део Упутства о начину одређивања бирачких места („Службени гласник РС”, број 19/22), у називу обрасца уместо речи: „Р Е Ш Е Њ Е” треба да стоји реч: „О Д Л У К А”, као и у тачки II уместо речи: „Ово решење” треба да стоји: „Ову одлуку”.

У Обрасцу БМ-3, који је саставни део Упутства о начину одређивања бирачких места („Службени гласник РС”, број 19/22), у називу обрасца уместо речи: „Р Е Ш Е Њ Е” треба да стоји реч: „О Д Л У К А”, као и у тачки II уместо речи: „Ово решење” треба да стоји: „Ову одлуку”.

02 број 013-455/22
У Београду, 18. фебруара 2022. године
Републичка изборна комисија
Секретар,
Срећан Смиљанић, с.р.

ДРУГЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

859

На основу члана 22. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 15/16 и 88/19), члана 56. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка, 14/16, 95/18 – др. закон и 71/21) и чл. 8. и 10. Уредбе о проглашењу предела изузетних одлика „Маљен” („Службени гласник РС”, број 83/21),

Надзорни одбор Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме”, на седници одржаној 31. децембра 2021. године, доноси

ПРАВИЛНИК

о унутрашњем реду и чуварској служби Предела изузетних одлика „Маљен”

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби Предела изузетних одлика „Маљен” (у даљем тексту: Правилник) регулишу се унутрашњи ред, организација, начин рада и опрема чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите Предела изузетних одлика „Маљен” (у даљем тексту: Предео изузетних одлика), односно ближе дефинишу правила из члана 56. став 4. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон) по којима се на подручју Предела изузетних одлика спроводи режим заштите утврђен чланом 35. Закона и чл. 3, 4, 5, 6. и 7. Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Маљен” (у даљем тексту: Уредба).

Члан 2.

Одредбе овог правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37) Закона, као и на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју Предела изузетних одлика, власнике земљишта и других непокретности, правна

и физичка лица и предузетнике који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју Предела изузетних одлика (у даљем тексту: Корисник), као и на посетиоце Предела изузетних одлика.

Посетилац Предела изузетних одлика је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских и културних потреба и разлога борави на подручју Предела изузетних одлика краће од 15 дана, као и лице у транзиту кроз подручје Предела изузетних одлика (у даљем тексту: Посетилац).

Члан 3.

Управљање Пределом изузетних одлика Уредбом је поверено Јавном предузећу за газдовање шумама „Србијашуме” са п.о. Београд (у даљем тексту: Јавно предузеће „Србијашуме”).

Послове управљања непосредно врше Шумско газдинство „Борања”, Лозница, Шумска управа Ваљево, Шумско газдинство „Крагујевац”, Крагујевац, Шумска управа Горњи Милановац и Шумско газдинство „Ужице”, Ужице, Шумска управа Косерић (у даљем тексту: Управљач).

Члан 4.

Корисници и Посетиоци дужни су да се придржавају одредбама овог правилника, упутства са информативних табли и других ознака, као и упутства или налога чувара Предела изузетних одлика и других овлашћених лица Управљача.

У планирању и предузимању радова и активности на подручју Предела изузетних одлика, Корисници и Посетиоци дужни су да поштују Закон, Уредбу и План управљања Пределом изузетних одлика.

Члан 5.

Унутрашњи ред Предела изузетних одлика Управљач обезбеђује организовањем чуварске службе, сарадњом са локалним становништвом, јавним предузећима и другим привредним субјектима, установама и удружењима грађана, као и сарадњом са органима државне управе и локалне самоуправе.

Члан 6.

Предео изузетних одлика се налази на територији града Ваљева и општина Горњи Милановац, Мионица и Пожега, на укупној површини од 10.104,83 ha, од чега је 3.098,33 ha у државном власништву, 5.335,58 ha у приватном власништву и 1.670,92 ha у јавном власништву.

На подручју Предела изузетних одлика, утврђују се режими заштите I, II и III степена.

Површину из става 1. овог члана Управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 7.

За коришћење Предела изузетних одлика и услуга Управљача, Корисник и Посетилац плаћају накнаду Управљачу, сходно члану 107. став 2. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/19, 86/19 – усклађени дин. износи, 156/20 – усклађени дин. износи и 15/21 – допуна усклађених дин. износа).

Висину, начин обрачуна и наплате накнаде Управљач прописује посебним актом.

Члан 8.

Овим правилником ближе се утврђују забране и ограничења на подручју Предела изузетних одлика у складу са актом о проглашењу Предела изузетних одлика, Законом и подзаконским актима о режимима заштите.

Ограниччења радова и активности дефинишу се просторно, временски и по обиму, у складу са одрживим коришћењем природних вредности.

Радови који нису забрањени, као и радови за које се основано претпоставља да могу имати неповољне последице на заштићено подручје, подлежу процедуре процене утицаја на животну средину и прибављања сагласности, у складу са Законом.

II. КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА**Члан 9.**

Улазак, односно приступ у Предео изузетних одлика је слободан и без ограничења.

Улазак у Предео изузетних одлика моторним возилом може се забранити или ограничити, у складу са посебним прописом, ако се ради о транспорту опасних материја.

Управљач може краткотрајно заустављати моторна возила на уласку у Предео изузетних одлика уколико на јавном путу заснује улазну станицу у складу са чланом 68. ст. 3, 4. и 5. Закона.

Начин заснивања и рада улазних станица Управљач ће прописати посебним актом, у складу са законом.

Члан 10.

Боравак на подручју Предела изузетних одлика је слободан и без ограничења осим на местима, у време и на начин утврђеним овим правилником.

Забрањен је улазак, односно приступ без претходног одобрења Управљача или пратње чувара Предела изузетних одлика на површине, односно места на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена, као и на места и објекте за које је Планом управљања Пределом изузетних одлика одређен такав режим посете због потребе очувања дивље флоре и очувања, прихране и праћења дивљих животиња.

Када се ради о хитној интервенцији у циљу заштите добара, безбедности или здравља људи или наменском коришћењу постојећих шумских и других службених путева, одобрење или пратња из става 2. овог члана не мора се прибавити, односно обезбедити, али се предузете активности морају, у што краћем року, пријавити Управљачу писаним путем.

Члан 11.

Површине, места и објекти из члана 10. овог правилника су:

1. Површине у режиму заштите I степена, укупне површине 108,66 ha, односно 1,08% површине Предела изузетних одлика „Маљен” и то локалитети:

1) „Црна река”, на територији града Ваљева, КО Дивчибаре, површине 67,20 ha.

2) „Чалачки поток”, на територији општине Пожега, КО Тометино Поље, површине 3,66 ha.

3) „Велика Плећ – Вражји Вир”, на територији општине Пожега, КО Тометино Поље, површине 30,81 ha.

4) „Водопад Скакало”, на територији општине Мионица, КО Осеченица, површине 6,99 ha.

2. Површине у режиму заштите II степена, укупне површине 1.453,46 ha, односно 14,38% површине Предела изузетних одлика „Маљен” и то локалитети:

1) „Бела стена”, на територији града Ваљева, КО Дивчибаре, КО Бачевци и КО Приједрић, и општине Мионица, КО Крчмар, површине 623,19 ha.

2) „Бела Каменица”, на територији општине Пожега, КО Тометино Поље, површине 75,41 ha.

3) „Забалац”, на територији општине Мионица, КО Брежје и КО Осеченица, површине 10,70 ha.

4) „Манастирица”, на територији општине Мионица, КО Осеченица, површине 298,75 ha.

5) „Тиња”, на територији општине Горњи Милановац, КО Богданци и КО Планиница, површине 185,82 ha.

6) „Козлица”, на територији општине Пожега, КО Тометино Поље, површине 144,50 ha.

7) „Црна Каменица”, на територији општине Пожега, КО Тометино Поље и КО Јутице, површине 115,73 ha.

3. Површине, места и објекти за реинтродукцију биљних и животињских врста и прихрану птица.

4. Простор око стабала дрвећа на којима се налазе гнезда значајних врста птица полуупречника 50 метара, где се забрањује приступ у репродукционом периоду.

5. Спелеолошки објекти.

Површине, места и објекти из става 1. овог члана Управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 12.

Кретање, заустављање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон на путевима и приступ одређеним местима и објектима на подручју Предела изузетних одлика могу се, на основу договора са управљачима техничких правала и органом надлежним за безбедност саобраћаја на путевима, регулисати, односно забранити или ограничити за све или одређене категорије учесника у саобраћају.

О режиму саобраћаја из става 1. овог члана јавност и учесници у саобраћају обавештавају се на погодан начин, а деонице путева и места у Пределу изузетних одлика на којима није дозвољено кретање, заустављање или паркирање моторних возила видно се обележавају.

Забрањена је употреба возила на путевима супротно обавештењу и ознакама из става 2. овог члана.

Члан 13.

Камповање и логоровање ван грађевинских парцела и окућница сталних домаћинстава, породичних објеката за одмор и туристичко-угоститељских објеката дозвољено је једино на местима посебно одређеним Планом управљања или Просторним планом и уређеним за те намене.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, камповање или логоровање може се, за потребе истраживачког рада и екотуризма, организовати и на другом месту, уз пратњу чувара и уз претходно добијено одобрење Управљача, у кратком трајању и за мањи број лица.

Ложење ватре на отвореном отоњишту, изван места одређених за камповање и логоровање дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Предела изузетних одлика.

Забрањено је камповање, логоровање и ложење вагре супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 14.

Власници и корисници земљишта и других непокретности које се налазе на подручју Предела изузетних одлика, дужни су да дозволе приступ чувару Предела изузетних одлика и другим овлашћеним лицима која имају сагласност Управљача за обављање истраживачке и друге активности.

Забрањено је ометање и спречавање чувара Предела изузетних одлика или других овлашћених лица у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

III. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ВРЕДНОСТИ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 15.

Корисници и Посетиоци дужни су да примењују мере заштите природних, културних и других вредности и животне средине у складу са Законом, Уредбом, овим правилником, меродавним законима и прописима донетим на основу тих закона.

Члан 16.

Биљке и гљиве које живе у слободној природи на подручју Предела изузетних одлика, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16, у даљем тексту: Правилник о дивљим врстама), утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено сећи, кидати, ломити, чупати, сакупљати њихово семе и плодове, или их на други начин оштећивати и уништавати.

Животиње које живе, повремено или сезонски бораве у слободној природи на подручју Предела изузетних одлика, а којима је Правилником о дивљим врстама, утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехочично и намерно тровати, сакупљати јаја и друге развојне облике, уништавати и оштећивати гнезда и остале места и објекте на којима се те животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране.

Забрањено је поступање са строго заштићеним дивљим врстама биљака, животиња и гљива супротно одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 17.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05 – исправка, 22/07, 38/08, 9/10, 69/11 и 95/18 – др. закон, у даљем тексту: Уредба о дивљој флори и фауни) могу се сакупљати на подручју Предела изузетних одлика на начин и под условима утврђеним Уредбом о дивљој флори и фауни, односно уз претходно прибављену дозволу за сакупљање и коришћење у комерцијалне сврхе (коју издаје надлежно министарство).

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју Предела изузетних одлика дужна су да чувати Предела изузетних одлика пријаве дневне количине и врсте сакупљене флоре и фауне.

Сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана није дозвољено на површинама на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена.

За сакупљање дивље флоре и фауне на површинама и местима која су утврђена чланом 11. тач. 3, 4. и 5. овог правилника, у шумама и шумском земљишту у државној својини, као и на земљишту у јавној својини на коме је Уредбом утврђен режим заштите II и III степена потребно је прибавити претходно одобрење Управљача.

Одобрење из става 4. овог члана може се привремено ускратити или ограничити због потребе очувања флоре и фауне.

Забрањено је сакупљање дивље флоре и фауне супротно одредбама овог члана.

Члан 18.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисани прописима из области шумарства, пољопривреде, ловства и риболова могу се на подручју Предела изузетних одлика користити на начин и под условима у складу са односним прописима.

За приступ и боравак на местима у Пределу изузетних одлика која су утврђена чланом 11. овог правилника, ради коришћења дивље флоре и фауне у оквиру дозвољених активности шумарства, пољопривреде, лова и риболова, потребно је прибавити претходно одобрење Управљача.

Лов, односно приступ и боравак ловаца са оружјем и псима на местима из става 2. овог члана није дозвољен.

Члан 19.

Управљач ће, на погодан начин, јавно приказати и учинити доступним Корисницима и Посетиоцима спискове врста дивље

флоре и фауне из чл. 17. и 18. овог правилника са информацијама од значаја за њихово препознавање, заштиту и режим коришћења.

Члан 20.

Забрањено је без претходног одобрења Управљача остављати угинуле, заклане и убијене животиње и њихове делове, кланички отпад и месне прерадевине на местима уређеним као хранилишта некрофагих врста птица.

Члан 21.

На подручју Предела изузетних одлика забрањено је уношење алохтоних биљних и животињских врста.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, алохтоне врсте биљака могу се уносити на малим површинама и у ограниченој бројности приликом спровођења мера антиерозионе заштите, заштите животне средине и пејзажног уређења, а алохтоне врсте фауне у циљу унапређења стања водених екосистема, насеља риба и ловне дивљачи, под условима и на начин утврђен чланом 82. Закона и уз одобрење Управљача.

На подручју Предела изузетних одлика забрањено је уношење или насељавање врста биљака и животиња које је Министарство прогласило за инвазивне.

Забрањено је поступање са алохтоним и инвазивним врстама биљака и животиња супротно одредбама овог члана.

Члан 22.

Забрањено је, узимати из природе геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали, пећински накит и друго) који су проглашени заштићеним природним доброма или се налазе на објекту геонаслеђа и заштићеном налазишту.

Налазач геолошких и палеонтолошких докумената из става 1. овог члана која би могла представљати заштићену природну вредност, дужан је да проналаже истих писаним путем пријави на државном министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или краје.

У случају да налазач не изврши пријаву у року из става 2. овог члана, Управљач може извршити пријаву и предузети мере из става 2. овог члана уместо налазача.

У циљу научног истраживања, заштите и уређења спелеолошких објеката може се допустити узимање и изношење предмета из става 1. овог члана, односно вршење мањих промена на деловима пећинских улаза и канала, уз претходно добијену сагласност Управљача, у складу са чл. 97, 98, 99. и 100. Закона и под условима и на начин који ће се утврдити актом Владе из члана 25. став 2. Закона.

Члан 23.

У случају да се приликом извођења радова и активности у Пределу изузетних одлика открије до тада неевидентиран локалитет или његов део, извођач радова дужан је да обустави радове на том месту и о томе обавести Управљача, који даље прослеђује информацију Заводу за заштиту споменика културе.

Члан 24.

У случају да се радови планирају или изводе на површини на којој се налази културно добро или добро које ужива претходну заштиту, неопходно је да се обезбеде услови Завода за заштиту споменика културе.

Забрањено је оштећивати и уништавати предмете и објекте који имају културно-историјску вредност, односно својство или статус евидентираног или утврђеног културног добра.

Нису дозвољени разградња и други видови оштећења или уништавања објеката који представљају истакнуте примере народног градитељства.

Није дозвољено раскопавање места на којима су констатовани или основано претпостављени археолошки налази, нити њихово заузеће изградњом објеката и другим радовима.

Управљач ће у сарадњи са надлежним институцијама за истраживање и заштиту културних добара, археолошког и етнографског блага сачинити попис предмета, објеката и места из ст. 2, 3. и 4. овог члана на подручју Предела изузетних одлика.

Управљач ће на видан и погодан начин обележити објекте и места са културно историјским вредностима на подручју Предела изузетних одлика.

Члан 25.

Забрањено је обављати радове и друге активности којима се могу изазвати неповољне промене животне средине, односно загадити тло, вода и ваздух, стварати прескомерна бука и индуковати зрачење штетно по људе и живи свет, а сходно прописима који регулишу област животне средине.

У складу са чланом 57. Закона, за радове и активности, односно пројекте са могућим значајним утицајем на животну средину, спроводи се поступак процене утицаја на животну средину или се без израде студије процене утицаја поступа по акту о условима и мерама заштите природе који издаје надлежни орган.

Носилац пројекта дужан је да планиране радове и активности из става 2. овог члана писмено пријави Управљачу.

IV. ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 26.

Пољопривредна делатност, односно обрада земљишта и гађење ратарских и воћарских култура, крмног и индустријског биља, гађење стоке, живине и пчела и примарна прерада пољопривредних производа врши се у складу са прописима који регулишу област пољопривреде, ветерине, заштите биља и фитосанитарне заштите, Уредбом и овим правилником.

На подручју Предела изузетних одлика није дозвољено преоравати природне ливаде и пањшаке ради заснивања ораница или обраћивати земљиште на терену са стрмим нагибом на начин који може изазвати спирање и одношење тла или смањење његове плодности.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није дозвољено обављати пољопривредну делатност, односно обраћивати земљиште, косити траву и напасати стоку.

На површинама на којима су утврђени режими заштите II и III степена пољопривредна делатност је дозвољена уколико испуњава услове заштите природе и животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена изградња и рад објекта за гађење стоке и живине ограничава се на постојећа пољопривредна домаћинства, а капацитети и други услови изградње и функционисање тих објеката у оквиру постојећих домаћинстава утврђују се у оквиру стандарда који важе за мини и средње фарме.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, капацитети и други услови изградње и рада објекта за гађење стоке и живине забрањени су у случају ако оштећују или угрожавају заштићено подручје и његову околину.

На подручју Предела изузетних одлика обавезно је привремено складиштење стајског и другог органског ћубрива у објектима који задовољавају стандарде и прописе санитарне заштите и заштите животне средине.

На подручју Предела изузетних одлика у складу са Законом, није дозвољено спаљивање органских остатака после жестве усева док се евентуална употреба ватре за уништавање корова и отпала-ка може користити на малим површинама и у строгого контролисаним условима, у складу са прописима који регулишу заштиту од пожара и уз пријаву тих радова Управљачу.

Забрањено је обављати пољопривредне делатности супротно одредбама овог члана.

Члан 27.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена, дозвољена је употреба хемијских и других средстава у пољопривреди на начин, односно врстама и количинама тих средстава и у време како је регулисано Законом о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 17/19) и Законом о здрављу биља („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 17/19) и другим меродавним прописима из области пољопривреде, вола и хемикалија.

Управљач ће, према указаној потреби, посебним актом, благовремено и на одговарајући начин, привремено забранити или ограничити примену одређених хемијских средстава у Пределу изузетних одлика или појединим његовим деловима.

Управљач ће одговарајућим мерама и активностима подстицати пољопривреднике на што мању употребу хемијских средстава на подручју Предела изузетних одлика и помагати прелазак на органску пољопривредну производњу.

Члан 28.

Гађење, заштита и коришћење шума врши се у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон), прописима донетим на основу тог закона, чл. 18. и 35. Закона, Уредбом и овим правилником.

Газдовање шумама у државној својини спроводи се према плановима развоја шумских области, основама газдовања, годишњим плановима газдовања шумама и извођачким пројектима.

Газдовање шумама сопственика за које се не доносе основе газдовања врши се на основу програма газдовања шумама сопственика.

На подручју Предела изузетних одлика, Управљач је корисник шума у државној својини којима газдује у оквиру газдинских јединица (ГЈ): ГЈ „Маљен I“ и ГЈ „Маљен II“, којом газдује Шумска управа Ваљево, Шумско газдинство „Борања“, Лозница; ГЈ „Маљен-Рилови“ и ГЈ „Букови“, којом газдује Шумска управа Којерић, Шумско газдинство „Ужице“ Ужице и ГЈ „Сувобор“ којом газдује Шумска управа Горњи Милановац, Шумско газдинство „Крагујевац“, Крагујевац.

Управљач обавештава Завод за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) о донетим годишњим плановима газдовања шумама и пружа основне податке о обиму, динамици и просторно расподели планираних радова.

Члан 29.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, шуме су изузете из газдовања.

На осталим површинама врши се одрживо газдовање шумама и шумским земљиштем као добром од општег интереса, којим се осигурава умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, здравственог стања и структуре, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама, обезбеђује заштита шума и шумски ред и омогућава планска изградња и реконструкција шумарских објеката.

Чиста сеча шуме није дозвољена ако није планирана као редован вид обнављања шума, а дозвољена је ради изградње шумских комуникација и објеката, заштите и надзора природних вредности и за друге планске намене изградње и уређења простора у складу са законом.

Сеча и други облици уклањања или оштећивања репрезентативних стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња су забрањени.

Члан 30.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врши се на основу Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 31/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон), прописа донетих на основу тог закона, Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, бр. 128/14 и 95/18 – др. закон), Уредбе и овог правилника.

Предел изузетних одлика обухвата делове водног подручја Сава и Морава.

Јавно предузеће за управљање водама „Србијаводе“ доноси планове и годишње програме управљања водама, води регистре заштићених области и катастре водних објеката на водном подручју из става 2. овог члана.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није дозвољено коришћење вода.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањени су: исушивање и затрпавање водених и влажних станишта; каптирање извора, осим за потребе водоснабдевања оближњих сеоских домаћинстава (насеља); извођење хидрогеолошких радова у изворишним деловима токова; слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водоток и промена намене водног земљишта.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањени су: изградња хидротехничких објеката (брана-акумулација), као и изградња хидроелектрана на водотоцима или њиховим деловима на читавом заштићеном подручју; експлоатација минералних сировина у зонама непосредне и уже заштите изворишта водоснабдевања.

За каптирање извора и одвођење воде и друге хидротехничке радове на подручју Предела изузетних одлика, као и за радове на

водном земљишту риболовних вода, осим водних аката погребно је прибавити акт о условима заштите природе који издаје Завод.

Члан 31.

Експлоатација минералних сировина врши се у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 101/15, 95/18 – др. закон и 40/21) и прописима донетим на основу тог закона, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су сви облици коришћења минералних сировина.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањују се: измена морфологије терена, односно извођење радова који би могли да униште или наруше геоморфолошке и хидролошке карактеристике подручја; радње и активности које би уништиле, измениле или нарушиле геоморфолошке и хидролошке карактеристике водопада.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањују се активности које могу довести до оштећења или деградације објекта геонаслеђа.

Изузетно од става 4. овог члана, на површинама на којима је утврђен режим заштите III степена дозвољено је вршити експлоатацију и/или геолошка истраживања минералних сировина која су одобрена од стране надлежних органа, до дана ступања на снагу Уредбе, под условом да су на удаљености већој од 2 km од режима I и II степена; отварање нових мајдана техничког камена унутар заштићеног подручја, само ако се материјал таквих или сличних карактеристика не може наћи на подручју изван граница Предела изузетних одлика или је исти привременог карактера, просторно и временски строго ограничен, а користи се за побољшање услова живота локалне заједнице (изградња и одржавање локалних саобраћајница, шумских путева и сл.).

Начин и период коришћења, као и дозвољене количине материјала из става 5. овог члана утврђују се у складу са законом, уз претходно прибављање услова Завода, а почетак и трајање радова извођач благовремено приjavљује Управљачу.

Управљач може обрачунати и наплатити накнаду за обављање делатности експлоатације минералних сировина у складу са посебним актом.

V. ЛОВ И РИБОЛОВ

Члан 32.

Активности лова на подручју Предела изузетних одлика обављају се у складу са Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 95/18 – др. закон), прописима донетим на основу тог закона, Законом, Уредбом и овим правилником.

Газдовање ловиштима на подручју Предела изузетних одлика врши се на основу програма развоја ловног подручја, ловних основа и годишњих програма газдовања ловиштима.

На подручју Предела изузетних одлика корисници ловишта су ловачка удружења и то: Ловачко удружење „Војвода Мишић“ из Мионице, Ловачко удружење „Књаз Милош“ из Пожеге и Ловачко удружење „Браћа Недић“ из Ваљева.

Корисници ловишта из става 3. овог члана, обавештавају Завод о донетим годишњим плановима газдовања ловиштима и пружају основне податке о планираним ловним активностима.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности лова, а на утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња забрањен је одстрел дивљачи.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена лов је ограничен на санитарни и селективни лов дивљачи, заштиту и унапређивање популација дивљачи у ловишту и мере на унапређивању станишта дивљачи, у складу са планским актима из области ловства.

Управљач може наплатити накнаду ловачком удружењу за обављање активности лова на подручју Предела изузетних одлика у складу са посебним актом који доноси.

Члан 33.

Заштита и коришћење фауне риба на подручју Предела изузетних одлика врши се у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, прописима донетим на основу тог закона, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности везане за риболов.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањени су: сваки вид риболова, изузев риболова у научно-истраживачке сврхе; све радње и активности којима се угрожава фауна риба и речети њихов мрест, раст, исхрана и кретање и неконтролисано порибања водотока.

Члан 34.

На подручју Предела изузетних одлика није установљено рибарско подручје.

VI. СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 35.

На подручју Предела изузетних одлика дозвољено је организовање спортских такмичења и активности у планинарству и оријентацији у простору, спелеологији, бициклизму, аутомобилизму и другим областима уколико се тим активностима не оштећују или угрожавају природне вредности и квалитет животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, као и на утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња, забрањене су све спортске активности.

За такмичења из става 1. овог члана организатор прибавља одобрење Управљача и плаћа накнаду у складу са посебним актом који доноси Управљач.

Организатор је дужан да такмичење пријави Управљачу најмање 30 дана пре дана планираног за његов почетак.

За планиране спортске активности организатор прибавља услове заштите природе.

Забрањено је организовање такмичења без претходног одобрења Управљача и противно условима заштите природе.

Члан 36.

На подручју Предела изузетних одлика правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства, односно организовати туристичка путовања и туристичку посету и пружати услуге смештaja, исхране и пића у складу са Законом о туризму („Службени гласник РС”, број 17/19), прописима донетим на основу тог закона, Законом, Уредбом и овим правилником.

Члан 37.

Посете из образовних и научно-истраживачких разлога и потреба, локалитетима и површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, могу се вршити у пратњи чувара или другог овлашћеног лица Управљача.

Управљач може за заинтересоване туристичке групе организовати обиласак других делова подручја Предела изузетних одлика.

Намераване посете односно обиласак из ст. 1. и 2. овог члана пријављују се Управљачу најмање 24 часа раније.

Управљач ће израдити и донести Програм презентације Предела изузетних одлика којим ће ближе уредити дозвољени начин и места посећивања, истовремени број посетилаца на појединим местима и друга питања од значаја за Предео изузетних одлика и упознавање његових вредности, а посебно начин презентације вредности у оквиру активности екотуризма.

Члан 38.

За обављање делатности туризма и угоститељства из члана 36. овог правила и за услуге Управљача из члана 37. овог правила плаћа се накнада у складу са посебним актом Управљача.

VII. ИЗГРАДЊА ОБЈЕКАТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 39.

Изградња објеката и уређење простора на подручју Предела изузетних одлика врши се у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20 и 52/21), прописима донетим на основу тог закона, донетим урбанистичким плановима, Законом, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су радови на изградњи објеката и уређењу простора.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је изградња и радови који могу довести до сваке промене природних вредности.

Изузетно од става 3. овог члана, радови и активности на површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, ограничавају се на изградњу стамбених, економских објекта и објеката польопривредних газдинстава у рејону постојећих насеља.

Члан 40.

Планиране радове на изградњи објекта и уређењу простора на подручју Предела изузетних одлика, носилац радова, односно инвеститор, дужан је да писмено пријави Управљачу, у складу са одредбама члана 57. став 5. Закона о заштити природе.

Пријава радова из става 1. овог члана садржи податке о инвеститору, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач је дужан да, најкасније у року од 15 дана од дана подношења пријаве радова из става 1. овог члана, носиоца радова, односно инвеститора, писаним обавештењем упозна са могућностима за обављање планираних радова, као и о даљој процедури.

Уколико немаовољно података за сачињавање писаног обавештења из става 3. овог члана, Управљач може од инвеститора тражити допуну пријаве из става 1. овог члана.

Пре почетка извођења планираних радова, инвеститор је дужан да Управљачу достави доказ о подношењу пријаве радова из члана 148. Закона о планирању и изградњи, надлежном органу који је издао грађевинску дозволу.

Уз доказ из става 5. овог члана, Инвеститор прилаже и акт о условима заштите природе и грађевинску дозволу.

За мање монтажне објекте привременог карактера на земљишту у јавној својини, који су утврђени одредбама члана 146. Закона о планирању и изградњи (киосци, летње и зимске баште, тезге и други покретни мобилијар, пловећа постројења, надстрешнице, спомен обележја и друго), чије постављање и уклањање обезбеђује и уређује локална самоуправа, неопходно је прибавити претходну сагласност Управљача.

Забрањено је радове на изградњи објекта и уређењу простора производити, односно обављати без пријаве из става 1. овог члана, а монтажне објекте из става 7. овог члана постављати без сагласности Управљача.

VIII. ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 41.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју Предела изузетних одлика врши се у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 – др. закон), прописима донетим на основу тог закона, другим законима и прописима који се односе на отпадне материје, Уредбом и овим правилником.

Члан 42.

Свако је дужан да сакупља и одлаже отпадке које ствара, на местима која су посебно уређена, односно опремљена и према потреби, обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на местима која су предмет посете и организовати њихово прањење и одвожење изван подручја Предела изузетних одлика.

IX. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 43.

Управљач у року утврђеном Уредбом и на начин прописан Правилником о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92, 24/94 и 17/96) обележава Предел изузетних одлика таблама прописаног изгледа, а границе Предела изузетних одлика обележава прописаним ознакама.

Управљач поставља табле, односно друге ознаке са информацијама о правилима унутрашњег реда.

Управљач поставља и друге табле и ознаке од значаја за спровођење режима заштите и презентацију вредности Предела изузетних одлика.

Забрањено је постављање (укушавање) табли и других обавештења на стаблима.

Забрањено је оштећивање или уништавање и уклањање табли и написа на таблама и других ознака из овог члана, као и њихово заклањање, односно маскирање другим објектима.

Члан 44.

На подручју Предела изузетних одлика није дозвољено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламирање других паноа без одобрења Управљача.

Члан 45.

Фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова у комерцијалне сврхе на подручју Предела изузетних одлика је дозвољено.

За радње из става 1. овог члана потребно је прибавити претходну сагласност Управљача.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана, организатор снимања, односно заинтересовано лице подноси пријаву планираних активности снимања Управљачу који је дужан да одговори на исту најкасније у року од седам дана од дана пријема пријаве.

Пријава планираних активности из става 3. овог члана треба да садржи: податке о врсти, кратак опис и циљ активности, просторни и временски оквир, број учесника, име и презиме руководиоца активности, податке о организацији која је носилац активности, врсте услуга које се очекују од Управљача и документацију која прати пријаву.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће, према потреби и обавештењу Управљача, прибавити акт о условима заштите природе које издаје Завод.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност из става 2. овог члана уколико је индикован значајан неповољан утицај на природне вредности.

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видео записа и филмова који се публикују, односно приказују јавности, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави Управљачу.

X. ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 46.

На подручју Предела изузетних одлика могу се обављати активности научно-истраживачког рада и образовне активности, праћење стања ендемореликтних врста и природних реткости.

Научно истраживање из става 1. овог члана дозвољено је обављати на начин који не изазива значајне неповољне промене или уништење природних вредности и којим се не загађује животна средина.

Члан 47.

За истраживања која могу имати утицај на вредности и обележја Предела изузетних одлика и за која је у смислу члана 57. ст. 3. и 4. Закона неопходно прибавити акт о условима заштите природе, носилац истраживања прибавља сагласност Управљача.

Да би прибавио сагласност из става 1. овог члана, носилац истраживања пријављује Управљачу планиране истраживачке радове и активности.

Пријава истраживања садржи меродавне податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама, средствима, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима истраживања. У пријави се могу навести и услуге, односно помоћ која се тражи од Управљача.

Уз пријаву истраживања прилаже се акт о условима заштите природе из става 1. овог члана.

Када се ради о истраживањима строго заштићених и заштићених врста и другим истраживањима за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе надлежног органа, уз пријаву планираних истраживања, прилаже се и дозвола надлежног министарства.

Управљач је дужан да одговори на пријаву из става 2. овог члана најкасније у року од седам дана од дана пријема пријаве.

Сагласност из става 1. овог члана мора садржати упутство о примени услова и мера заштите природе и правила унутрашњег

реда, посебне услове, ако их има, у вези са местом, временом и начином извођења радова, обезбеђења пратње чувара или другог лица, као и могућност и услове пружања тражених услуга.

Забрањено је истраживања из става 1. овог члана започети или изводити без прибављене сагласности Управљача.

Члан 48.

Управљач може у сагласности из члана 47. овог правилника, одредити друго време за извођење планираних истраживања од оног које је наведено у пријави планираних истраживања ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност или здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве пре издавања сагласности.

Ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност или здравље људи или непоштовање прописаних услова, Управљач може писмено наложити прекид истраживачких радова и активности.

Члан 49.

Образовне активности на подручју Предела изузетних одлика, као што су школа у природи, теренска настава и семинари и стручне екскурзије потребно је претходно благовремено писмено пријавити Управљачу.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што Управљач потврди пријем пријаве планираних активности. Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, времену трајања, организатору и броју учесника. У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се очекује од Управљача.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана писмено потврдити пријем пријаве образовних активности и обавестити подносиоца пријаве о посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, ако их има, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 50.

У року од 15 дана од дана завршетка теренских истраживачких радова и образовних активности из чл. 46, 47. и 49. овог правилника, носилац истраживања, односно организатор образовних активности дужан је да Управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората, односно публиковању резултата о извршеним истраживањима носилац истраживања дужан је да обавести Управљача у року од 15 дана од дана завршетка елабората, односно публиковања резултата о извршеним истраживањима, као и да тај елаборат или публиковани рад достави Управљачу.

Онаме ко благовремено не поднесе извештај из става 1., односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, Управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања, односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

XI. ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 51.

Спровођење правила унутрашњег реда обезбеђује и непосредни надзор на подручју Предела изузетних одлика врши чуварска служба Шумског газдинства „Крагујевац”, Крагујевац, Шумске управе Горњи Милановац; чуварска служба Шумског газдинства „Борања”, Лозница, Шумске управе Ваљево и чуварска служба Шумског газдинства „Ужице”, Ужице, Шумске управе Косjeriћ.

Чуварску службу чине, односно послове чуварске службе у својству лица са законским овлашћењима и обавезама непосредно обављају чувари заштићеног подручја и руководилац чуварске службе.

Чувар је за свој посао у чуварској служби непосредно одговоран руководиоцу чуварске службе, а руководилац чуварске службе је за свој посао у чуварској служби непосредно одговоран директору дела предузећа.

Број чувара Предела изузетних одлика утврђује Јавно предузеће „Србијашуме” актом о систематизацији послова и радних места, а опис конкретних послова које чувар обавља утврђује се

актом о систематизацији послова и радних места и уговором о раду или другим појединачним актом, у складу са законом.

Члан 52.

За време службе, чувар носи службену одећу на којој је знак управљача, знак заштите природе и идентификациони плаочица са именом и презименом чувара и регистарским бројем из службене легитимације чувара заштићеног подручја.

За време службе чувар може да носи службено оружје.

Врсту, услове и правила ношења и употребе, као и начин чувања оружја из става 2. овог члана утврђује Управљач у складу са законом.

Члан 53.

Чувар поседују службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са Законом.

Чувар је дужан да у вршењу одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје Управљач на обрасцу који прописује министар.

О издатим легитимацијама Управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу, дужан је да службену легитимацију у року од три дана од дана престанка службе врати Управљачу, коју ће Управљач одмах поништити и ту чињеницу унети у евиденцију из става 4. овог члана.

У случају губитка или нестанка службене легитимације чувар је дужан да о овоме одмах обавести Управљача.

Изгубљена или нестала легитимација брине се из евиденције о излатим легитимацијама, а чувару се издаје нова легитимација.

Члан 54.

Рад чуварске службе организује се на терену тако што чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда на једном чуварском рејону.

Чуварски рејон у смислу овог правилника, чини газдинска јединица или део газдинске јединице и простор изван државне шуме у окружењу или непосредној близини који представља компактну целину у погледу конфигурације терена и могућности надгледања.

Чувар је одговоран за унутрашњи ред на рејону за који је задужен.

Члан 55.

У вршењу чуварске службе, дужност чувара је да на подручју Предела изузетних одлика:

1) прати, односно надгледа кртање и активности Посетилаца и других Корисника, посебно:

– градњу, реконструкцију и додградњу објекта, транспорт грађевинског материјала и друге радове који су у складу са Законом,

– коришћење минералних сировина, односно камена, шљунка, песка, земље и слично,

– коришћење шума, односно сечу, крчење, кресање и паљење дрвећа, извлачење, одлагање и транспорт дрвних сортимената, скупљање семена и друго,

– коришћење флоре и фауне, односно сакупљање и брање биљака, гљива и животиња и њихових развојних облика и шумских плодова и друго,

– лов, гајење и коришћење дивљачи,

– употребу моторних возила,

– постављање монтажних и привремених објеката,

– улазак у зоне, места и објекте у којима је посета ограничена или забрањена,

– камповање, логоровање,

– ложење ватре на отвореном и примену правила и мера заштите од пожара,

– организацију и одвијање спортских такмичења и других манифестација,

– одлагање отпада;

2) прати стање биљних и животињских врста и других вредности Предела изузетних одлика и води евиденцију о њима;

3) пружа податке, помоћ и услуге Посетиоцима и другим лицима при обиласку и разгледању Предела изузетних одлика;

4) пружа поплатке, помоћ и друге потребне услуге организаторима и учесницима научних и других истраживања и образовних активности;

5) сарађује са надлежним инспектором и обавештава о стварима из његове надлежности;

6) сарађује се органом унутрашњих послова и према указаној потреби тражи његову помоћ;

7) саставља записник, обавештава руководиоца чуварске службе и шефа шумске управе и обавља друге послове, у складу са законом и актом Управљача;

8) сарађује са другом чуварском службом;

9) обавештава други надлежни орган о извршењу забрањених, односно противправних радњи које су регулисани прописима из надлежности тог органа и о њиховим извршиоцима уколико су познати;

10) пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом и другим носиоцима стварних права на непокретностима на подручју Предела изузетних одлика, у циљу заштите природе, решавајући имовинско – правних односа и накнаде штете услед ускраћивања или ограничавања права коришћења и примене мере заштите;

11) сарађује са корисницима природних ресурса и привредним субјектима, посебно у области пољопривреде, водопривреде, енергетике, рударства, туризма и др.

Члан 56.

Када чувар утврди или основано претпостави да је Посетилац, односно Корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилаима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, овлашћен је да:

1) легитимише лице затечено у вршењу недозвољених радњи, а лице затечено без личних исправа, приведе надлежном организму унутрашњих послова;

2) затражи да му лице предочи/покаже сагласност, дозволу, одобрење, пријаву радова, улазницу или други документ којим доказује статус Корисника, односно Посетиоца и неко од права у вези са извођењем радова и активности;

3) изврши преглед свих врста возила и товара;

4) изврши сваки преглед, осим станови и других просторија за чији је преглед потребан судски налог, а посебно преглед:

– пртљага и личних ствари,

– улова и средстава за лов и риболов,

– алати и средстава за сакупљање биљака и животиња;

5) привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекрај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке животог и неживог света, као и да ове предмете, без одлагања, преда Управљачу Предела изузетних одлика ради чувања;

6) затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица, а посебно:

– привремено забрани радове и активности које се обављају без прописаних сагласности или одобрења, као што су научна и друга истраживања, образовне и спортске активности и слично,

– забрани на лицу места радове и активности које се обављају противно одредбама овог правилника и правилима противпожарне заштите,

– нареди пуштање на слободу, односно враћање у природу здравих и неповређених примерака животиња, уколико је то за њих безбедно.

Члан 57.

Када утврди постојање радње учињене супротно законом прописаним правилаима унутрашњег реда или мерама заштите природе, чувар заштићеног подручја саставља записник.

У записник из става 1. овог члана уноси се тачан опис радње из става 1. овог члана.

У записник из става 1. овог члана обавезно се уносе:

– подаци о извршиоцу недозвољене радње, а ако је извршилац непознат то се констатује уз основани претпоставку о могућем извршиоцу;

– начин и време извршења радње, средства и алати којима је радња извршена;

– подаци о сведоцима и другим расположивим доказима, ако постоје;

– детаљан опис настале штете, по могућству документован фотографијом;

– подаци о одузетим предметима и средствима из тачке 5. члана 55. овог правилника.

Записник из става 1. овог члана доставља се:

– правном или физичком лицу, организацији или институцији над чијим је радом, поступцима и активностима вршена контрола;

– руководиоцу чуварске службе;

– другим овлашћеним лицима.

Управљач ће прописати образац записника из става 1. овог члана.

Члан 58.

О привремено одузетим предметима из члана 56. овог правилника чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти и количини.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање са примерцима одузетих и најсножи животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање док се ствар не реши.

О привремено одузетим предметима Управљач води евиденцију са подацима о врсти, количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 59.

Чувар у вршењу службе поступа стручно, и са дужном пажњом, у складу са његовим овлашћењима и обавезама заснованим на закону, подзаконским прописима и актима Управљача.

Чувар води дневник, односно евиденцију дневних активности, чији садржај прописује Управљач.

Члан 60.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује надлежни министар.

Управљач организује обуку, стручно усавршавање и проверу знања и вештина чувара.

Управљач може послове из става 2. овог члана поверити и другом овлашћеном лицу.

Члан 61.

Чувар је опремљен и радном одећом, средствима везе и превоза, потребним апаратима и инструментима и алатом, у складу са посебним актом Управљача.

Члан 62.

На основу записника и обавештења чувара о учињеној забрањеној односно противправној радњи, Управљач у складу са околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговорајућу пријаву или захтев за покретање прекрајног поступка.

XII. ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 63.

На подручју Предела изузетних одлика планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18, 87/18 – др. закони), Законом о шумама и прописима донетим на основу тих закона, Планом управљања Пределом изузетних одлика и плановима заштите од пожара.

Управљач доноси план заштите од пожара за подручје Предела изузетних одлика сходно члану 47. Закона о заштити од пожара и одредбама Уредбе о разврставању објеката, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Службени гласник РС”, број 76/10).

Јавно предузеће „Србијашуме” у складу са Законом о шумама доноси планове заштите шума од пожара за Шумадијско, Поморавско-колубарско и Тарско-златиборско шумско подручје коме припадала подручје Предела изузетних одлика.

Планом и програмом управљања Пределом изузетних одлика утврђују се приоритетни, односно годишњи оперативни задаци противпожарне заштите.

Управљач ће на погодан начин објавити јавно истакнути изводе из планова заштите од пожара, са основним правилима противпожарне заштите и поставити одговарајуће ознаке на терену.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

Надзор над применом овог правилника врши надлежно министарство.

Члан 65.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, уз претходно прибављену сагласност Министарства.

Број 124/2021-5
У Београду, 31. децембра 2021. године
Председник Надзорног одбора,
Милош Срећковић, с.р.